

ऊर्ध्वन्यस्ताद्विदण्डभ्रमिभवरभसोद्यन्नभस्वत्प्रवेश-

भ्रान्तब्रह्माण्डखण्डं प्रवितरतु शिवं शाम्भवं ताण्डवं वः” ॥

अत्रोद्धृतताण्डवं वाच्यं । इमे पद्ये मम । रौद्रादिरसे
त्वेतद्वितयापेक्षयापि दुःश्रवत्वमत्यन्तं गुणः । यथा । “उत्कृत्यो-
त्कृत्य कृत्तिमित्यादि” । अत्र वीभत्सो रसः ।

(पू८०) सुरतारम्भगोष्ठ्यादावश्लीलत्वं तथा पुनः ।

तथा पुनरिति गुण एव । यथा ।

“करिहस्तेन सम्बाधे प्रविश्यान्तर्विलोडिते ।

उपसर्पन् ध्वजः पुंसः साधनान्तर्विराजते” ॥

अत्र हि सुरतारम्भगोष्ठ्यां “द्वयैः पदैः पिशुनयेच्च रहस्य-
वस्त्विति” कामशास्त्रस्थितिः । आदिशब्दात् शमकथाप्रभृतिषु
बोद्धव्यं ।

(पू८१) स्यातामदोषौ श्लेषादौ निहतार्थाप्रयुक्तते ।

यथा ।

“पर्वतभेदि पवित्रं जैत्रं नरकस्य बज्रमतङ्गहनं ।

हरिमिव हरिमिव हरिमिव सुरसरिदम्भः पतन्नमत” ॥

अत्रेन्द्रपक्षे पवित्रशब्दो निहतार्थः । सिंहपक्षे मतङ्गशब्दो
मातङ्गार्थेऽप्रयुक्तः ।

(पू८२) गुणः स्यादप्रतीतत्वं ज्ञत्वं चेदक्तुवाच्ययोः ।

यथा ।